ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 4 (233), квітень 2024 р.

ЗВЕРНЕННЯ МИТРОПОЛИТА ЛУЦЬКОГО І ВОЛИНСЬКОГО МИХАЇЛА З НАГОДИ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

Дорогі во Христі браття й сестри! Цьогорічний передпасхальний піст ми знову проводимо в час повномасштабної війни. І знову часто звучить слово «подвиг»: наші захисники здійснюють подвиги на полі бою; народ у тилу підтримує Збройні сили, і це його подвиг… У релігійній же сфері використовується вислів «постовий подвиг» – від слова «двигати», зрушувати щось (переважно важке), і це стосується кожного православного християнина. Бо Великий піст – це добрий привід зрушити з місця нехіть удосконалювати себе. І більше молитися, читати благочестиву літературу, частіше бувати в церкві, уникати всіляких спокус і надмірностей, у тому числі догоджання череву.

Постовий подвиг може бути непростим, і тим важливішою стане зміна в чомусь на краще: простив кривдникові провину, попросив у нього й Бога прощення своїх гріхів, одхилився від розпусти, порвав із поганою звичкою, почерпнув щось душекорисне… А всі разом – хто постив більше, хто менше – станемо добрішими та згуртованими навколо Добра, тобто кращими християнами.

У Великий піст, у день весняного рівнодення (цього року 20 березня) наші далекі предки відзначали новоліття. Новий рік тоді проходив не за святковим столом – це був початок польових робіт. Ми ж, теперішні християни, теж маємо з молитвою розпочати весняні труди, щоби Всевишній благословив нашу працю і все зоране й засіяне дало щедрі плоди.

І ще ми повинні переймати від своїх прадідів трепетне ставлення до всього, даного нам Творцем: полів, лісів, річок, повітря… Погляньте, яка засмічена, занапащена вся наша природа, а це ж великий гріх перед Богом. Тож коли дбатимем про чистоту довкілля – дбатимем і про чистоту наших душ.

Не накладаємо на православних мирян більших постових обтяжень, аніж кожен може понести, особливо тепер, коли триває війна. Проте й ухилятися від цього подвигу не варто: нехай і старий, і юний, і хворий, і здоровий, і «новачок» у церкві, і «довгожитель» у міру своїх сил та можливостей попрацює над своєю вічною душею.

Благословіння Господнє на вас!

Милістю Божою

митрополит Луцький і Волинський

АМВОН

МІСІЯ ПРАВОСЛАВНИХ: СПАСАТИСЯ САМИМ І СВІТИТИ СВІТУ

Із проповіді митрополита Михаїла, виголошеної 24 березня, у неділю Торжества православ'я, в кафедральному соборі Святої Трійці на завершення Божественної Літургії

Неділя Торжества православ'я утверджує нас стояти у вірі як православним.

Ми визначаємо з дитинства, що православні. Згадаймо ще раз, чому ми називаємо себе православними. Тому, що ми правильно славимо Бога. А що означає «правильно славити Бога»? Це означає дотримуватись євангельських слів, як учив нас Ісус Христос, як проповідували апостоли і навчали отці Церкви. До отців Церкви ми відносимо й наших духовних батьків, священнослужителів, і наших кровних батьків. Ось тому ми православні. Усвідомлено сприймаємо віру. Приймаємо, бо виголошували сьогодні молитву «Вірую», виголошували наші догмати. Ми казали: «Вірую в єдиного Бога Отця Вседержителя, Творця неба і землі…».

І ось, прославляючи Його, ми виконуємо всю сутність нашої природи. Адже з якою метою Господь створив нас? Ми чули це зі Священного Писання: «Бог є любов», – говорить апостол Іоан Богослов. Із цієї безмежної любові Бог створив весь цей світ і створив людину в цьому світі за образом Своїм і подобою Своєю. Для чого Він створив людину? Для того, щоб вона прославляла Бога і була щасливою. Як повчає катехизис: «блаженство тварі і слава Творця». І ми оспівуємо це блаженство тварі (щастя створеного). Кожен раз за Богослужінням це говоримо: «блаженні чисті серцем … блаженні убогії духом … блаженні … блаженні … блаженні».

А що означає «людина духовна»? Це людина, яка живе в любові. І навчає жити на законі любові: «любов довготерпить, любов милосердствує, не пожадає ближнього…». Все це – прояви любові. І ось це означає жити в любові, постійно прославляти Творця. Ось це дає нам сенс життя земного задля Царства Небесного. Ось весь сенс.

Ви просто зранку встаньте і запитайте себе: «Для чого я сьогодні пробудився?» Пробували? Встали? То чого ти тут? – «Хочу жити.» – Для чого? Нащо тобі той день, який ти собі випросив? – «Хочу побачити дитину.» – Побачив, далі що? Це не сенс життя. Для чого тобі цей день? А може, достатньо? Каже: «Ні, не достатньо». – Скільки хочеш? – «Не знаю, хочу багато.» – А нащо? Нащо життя людині, якщо втратиш розум, втратиш здоров'я? Нащо тобі це життя? Не може це бути аргументом – «просто хочу довго жити». – «А я хочу довго жити, хочу догодити Богові й бути впевненому, що попаду в Царство Небесне. У цьому сенс життя.» – А я не впевнений. От чи вимолив прощення багатьох гріхів, чи вимолив собі Царство Небесне, – є сенс у житті. В іншому понятті ніякого сенсу в житті немає.

Довгий вік – це не завжди добре. До довгого віку ще треба мати добре здоров'я і знати, для чого ти живеш. Згадайте молитву праведного Симеона: «Нині відпускаєш раба Твого, Владико». Він утомився від життя. Немає навколо, з ким він розмовляв, з ким він, як кажуть, був на одній хвилі. Він утомився за промислом Божим жити доти, доки не побачив прихід у світ Спасителя. Ось це буде сенс життя. Він побачив, місію виконав – і все.

Тому сьогодні, у неділю Торжества православ'я, я бажаю, щоб кожен із нас виконав свою місію. А ще – дотримувалися православних традицій, які передали вам батьки і яких заохочуємо, щоб ви відновлювали їх. Традиції сповідання православної віри передаються з уст в уста. І плюс народні традиції культури, якими допомагаємо прославляти нашу віру перед усіма народами. Ми їх не відкидаємо лише тому, що вони були дохристиянські. Ці традиції прийняло Християнство, сьогодні вони виражаються у слові, вишиванках, піснях, звичаях. Вони допомагають нам глибше зрозуміти сутність промислу Божого. І допомагають нам показати серед інших народів велич нашої культури.

Я бажаю, щоб віра православна, традиція православна сьогодні пробуджувалася у вашому серці й вашому розумі. Щоб ми пробудилися від цього сну байдужості, сну нерозуміння, хто ми і що ми. А ми великий український народ. Ми з вами багаті на культуру і на все. Поводьтеся якнайкраще. Поводьте себе як православні, живіть як православні. За апостолом Матфеєм: «Так нехай просвітиться світло ваше перед людьми, які будуть бачити ваші добрі діла і прославлять Отця нашого, що є на Небесах».

Віра православна – правильна віра. Тримайтеся її, не зраджуйте її!

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – **91241**.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

ПОРЯТУНОК ЧЕРЕЗ МОЛИТВУ І ПІСТ

У четверту неділю Великого посту читається Євангеліє про зустріч Ісуса з батьком, син якого потерпав від важкої недуги. «Учителю, я привів до Тебе мого сина, що має духа німого. Де тільки нападе на нього, кидає його на землю, і він пускає піну, і скрегоче зубами своїми, і ціпеніє. Я казав ученикам Твоїм, щоб вигнали його, та вони не змогли» (Мк. 9:17–18).

На ці слова Божий Син обурився і звинуватив присутніх у невірстві: «…О роде невірний, доки буду з вами? Доки буду терпіти вас? Приведіть його до Мене» (Мк. 9:19). І коли Ісус упевнився в недузі хлопця, то запитав батька, чи вірує він хоч трохи у силу Господа. Нещасний тато в сльозах емоційно підтвердив свою віру заради спасіння дитини. Адже він уже просив про порятунок Його апостолів, але марно. Єдина надія на Нього. «…Ісус, побачивши, що збігається народ, заборонив духові нечистому, сказавши йому: душе німий і глухий! Я тобі повеліваю: вийди з нього і більше не входь у нього. І, закричавши та сильно напружившись, вийшов; і він став наче мертвий, так що багато хто говорив, що він помер. Але Ісус, взявши його за руку, підняв його; і той устав. Коли Ісус увійшов у дім, ученики спитали Його на самоті: чому ми не змогли вигнати його?» (Мк. 9:25–28). Учитель

доступно і чітко пояснив Своїм ученикам причину чудодійного зцілення хворого від злого духа: «…цей рід не може вийти інакше, як від молитви і посту» (Мк. 9:29).

Біблійну притчу про зцілення хворого читають під час Чотиридесятниці, щоб іще раз підкреслити важливість посту і щирої молитви. Кожен християнин має постійну Господню підтримку і Творець завжди здатний допомогти хворому, немічному, нещасному і розчарованому. Проте вимагає віри і дотримання простого й доступного правила – молись і дотримуйся посту. Очищай тіло як храм духа святого та оздоровлюй душу щирою молитвою і вірою во Всевишнього. Навіть коли немічне тіло хворого юнака впало на землю і всі гадали, що він уже мертвий, Ісус узяв його за руку, підняв із землі – і повноцінне життя повернулося до нього. Саме це й мав на увазі Спаситель, ідучи після цієї події Галилеєю: « …говорив їм, що Сина Людського видано буде до рук людських, і вб'ють Його, і, вбитий будучи, Він на третій день воскресне. Вони ж не розуміли цих слів, а запитати Його боялися» (Мк. 9:31–32).

Ми всі є учениками нашого Спасителя і не завжди можемо розуміти Божі істини, проте запитати й довідатись глибину Господнього вчення маємо повсякденну можливість. Шануймо своє тіло і душу для чистих, здорових помислів і конкретних дій наперекір будь-якому прояву злих духів.

Віталій КЛІМЧУК

ХРОНІКА

Відбулися щорічні збори духовенства єпархії

Управління єпархії скликало священнослужителів і ченців для прийняття звітів за минулий рік, слухання теологічних лекцій та обговорення ряду актуальних питань.

Збори проходили 7–22 лютого у Волинській православній богословській академії. Звіти приймав митрополит Луцький і Волинський Михаїл, даючи архіпастирські поради й зауваження. З лекціями виступили протоієреї Василь Клочак і Віктор Пушко.

Ішлося також про: служіння дяків, підсумки торішньої вступної кампанії до ВПБА і підготовку до цьогорічної, священницький одяг, особливості передання пожертв для ЗСУ, зовнішній вигляд храмів (їх освітлення), порядок заміни антимінсів. Вели мову про медичні огляди священників, особливо старшого віку, та перегляд церковних бібліотечок. Розглянуто й інші питання: діяльність в інтернеті, колядування на церкву тощо.

Відповідальний за організацію та проведення зборів – канцлер єпархії протоієрей Микола Цап.

Панахида до другої річниці масштабного вторгнення Московії

З благословіння митрополита Михаїла духовенством єпархії вознесено поминальні молитви за всіх загиблих військових і цивільних унаслідок московитської агресії.

24 лютого на луцькому Театральному майдані перед фотостендом «Герої Небесної сотні – загинули за єдність України» заупокійну літію очолив протоієрей Володимир Подолець, староста кафедрального собору Святої Трійці.

У маневицькій парафії відбувся доброчинний захід для ЗСУ

Благодійний фестиваль «Разом до перемоги» влаштували віряни храму Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії цього селища Камінь-Каширського р-ну.

За повідомленням настоятеля протоієрея Михайла Мельничука, 25 лютого виступили хори Божого дому – парафіяльний, молодіжний «Голос душі» та недільної школи, вокально-інструментальний ансамбль «Інтермецо» музичної школи мистецтв, хор церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці м. Ковеля, інші мистецькі колективи. Діяла вулична торгівля зі смаколиками.

Привітавши присутніх, душпастир зазначив, що для захисників зараз необхідні FPV-дрони (дрони-камікадзе), і розповідав, як вони працюють. Ця громада і парафія Покрови Пресвятої Богородиці с. Серхів Маневицького деканату, де панотець також є настоятелем, придбали 52 таких безпілотники. За два місяці обидві парафії зібрали 1 млн грн для ЗСУ.

Під час цього концерту зібрано 150 тис. грн на придбання FPV-дронів. Протягом року віряни проводять три такі благодійні виступи.

Воїни Юрій Оверчук і Олександр Пашківський. Вічна пам'ять

Чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 27 лютого очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

Проповідь виголосив протоієрей Олександр Вронський, військовий капелан і настоятель луцької парафії Преподобного Іова Почаївського. У скорботному слові душпастир зазначив, що ці воїни заслужили на достойний вінець. Вони є прикладом для нас і для наступних поколінь. І перемога обов'язково буде за нами. Хай Господь утішить родини захисників, хай прийме душі Юрія та Олександра в оселі праведників!

Лучанин Оверчук Юрій Петрович, 1978 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду командира 2-го механізованого відділення. Загинув 21 лютого під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Терни Донецької області.

Пашківський Олександр Іванович, 1985 року народження, теж лучанин, був призваний на військову службу за мобілізацією та зарахований до списків особового складу військової частини. Помер 25 лютого в КП «Медичне об'єднання Луцької міської територіальної громади» після тривалого лікування від поранень.

Похоронили Юрія Оверчука у секторі військових поховань міського цвинтаря, поблизу с. Гаразджа, а Олександра Пашківського – на кладовищі села Баківці (Луцький р-н).

З Богом спочивай, солдате Максиме Омельчук

Заупокійне богослужіння в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив міський декан протоієрей Михайло Онищук *29 лютого*.

У проповіді душпастир зазначив, що ця війна відкрила всі рани українського народу. Війна – це велике випробування. Полеглий воїн віддав своє життя за нас, щоб ми жили щасливо, в мирі й не знали скорбот. Його жертва безцінна. Тож цінуймо кожну мить життя, бо, як каже Господь, «ви куплені дорогою ціною» (1 Кор. 6:20).

Лучанин Омельчук Максим Юрійович, 1992 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду старшого механіка-водія 1-го механізованого відділення. Загинув 21 лютого, виконуючи бойове завдання поблизу Табаївки на Харківщині. Похоронили героя у секторі військових поховань міського кладовища, неподалік с. Гаразджа.

«Україна православна» про волинську черницю

Інтернет-видання опублікувало статтю про ігуменю Євлалію (Стаднюк), начальницю жіночого скиту Апостолів Петра і Павла в с. Липляни Ківерецького деканату.

Матінка Євлалія за фахом педагог, прийшла однією з перших у скит (відокремлене житло монашествуючих), що належить до структури Жидичинської чоловічої Свято-Миколаївської обителі, зуміла створити атмосферу християнської родини. Організувала хор, будівництво дзвіниці, пече просфори та працює з вихованцями недільної школи. Господь підтримує її, дає сили для праці. «Завдяки сестрам, завдяки буденним ситуаціям бачиш свої недоліки, бачиш, над чим тобі треба трудитися, в чому себе треба вдосконалювати і що виправляти в собі. А ситуацій великих негараздів у нашому монастирі, слава Богу, немає», – каже черниця.

Проєкт «Україна православна» створено вірними ПЦУ, щоб розповідати про події у релігійних громадах, про місце ПЦУ в суспільстві, про неправди недоброзичливців, що супроводжують її становлення, та їх викриття, звичайне життя незвичайних людей Церкви тощо. Менеджер проєкту – Ярослава Міщенко, яка понад два десятки років висвітлює у медіа релігійне життя в нашій країні.

Повністю з матеріалом можна ознайомитися на сайті *pravoslaviavolyni.org.ua*, у розділі «Статті».

Відійшла у вічність художниця Тетяна Галькун

28 лютого на 78-му році життя зупинилося серце видної представниці вітчизняного живопису, члена Національної спілки художників України.

Галькун Тетяна Дмитрівна народилася на Черкащині. Закінчивши Київський державний художній інститут, приїхала до Луцька працювати в художньо-виробничому комбінаті. Із 1993 р. – викладач, а з 2004-го – завідувач кафедри образотворчого мистецтва Волинського національного університету ім. Лесі Українки, професор.

Творила у галузі станкового живопису, основні жанри – натюрморт і пейзаж. Заснувала в Луцьку власну школу живопису. Її пензлю належать кількасот тематичних полотен, портретів, краєвидів, натюрмортів, що зберігаються у вітчизняних картинних галереях, державних і громадських установах, приватних колекціях, окремі роботи – у штабквартирі ЮНЕСКО.

Тетяна Галькун – учасниця 18 міжнародних, 36 всеукраїнських, 62 обласних виставок живопису. Організувала 13 персональних імпрез, у тому числі п'ять – за кордоном. Брала участь у міжнародних пленерах, конкурсах; автор навчальних посібників, методичних розробок, наукових статей. Пані Тетяна – перша на Волині жінка, удостоєна звання «народний художник України».

Чин похорону відбувся *1 березня* у кафедральному соборі Святої Трійці. Його очолив староста цього храму протоієрей Володимир Подолець. Похоронили відому волинянку на кладовищі села Струмівка Луцького району.

У Музеї волинської ікони – виставка пам'яті Володимира Жупанюка

Експозицію «Духовний світ митця» присвятили цьому недавно спочилому художникові. Представлено його сакрально-історичні твори.

Зокрема, можна побачити полотна Жупанюка з родинної колекції, фондів Волинського краєзнавчого музею, колекції митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Це: «Боремельський хрест», «Волинська Богоматір – Покровителька землі Волинської», «Святий Миколай – покровитель Луцька», «Христос євхаристійний», «Тайна вечеря» та ін.

5 березня вернісаж одвідали віцеканцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, викладачі й студенти Волинської православної богословської академії. Спогадами про майстра поділився проректор з наукової роботи протоієрей Владислав Фульмес. Він розповів, як створювалася робота, що стала окрасою Академії, – велика панорама з історії духовної освіти нашого краю. На ній зображено просвітителів слов'янських Кирила й Мефодія, сонм волинських угодників Божих, найдревніші й найбільші святині, видатних осіб з усіх періодів Волинської духовної семінарії, включно із сучасністю вишу.

А отець Олександр подякував родині художника за влаштування цього показу та пам'ять про митця, якому 8 березня виповнилося б 77 років.

Жупанюк Володимир Григорович – лауреат обласної мистецької премії ім. Йова Кондзелевича. Понад 40 літ він творив у галузі образотворчого мистецтва, насамперед на релігійні теми. Відійшов до Господа у грудні минулого року.

В єпархії молитовно вшанували Тараса Шевченка

Відбулися заходи з нагоди вшанування видатного українського поета й художника.

Так, *8 березня*, до 210-ї річниці з дня народження Кобзаря у ВПБА відбулась урочиста академія «Постать, що єднає Україну». В ній взяли участь митрополит Луцький і Волинський Михаїл, ректор протоієрей Володимир Вакін, викладачі й студенти цього вишу, а також Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. Героїв Небесної сотні. Звучали твори великого поета.

10 березня, у 163-ю річницю упокоєння видатного українця, в обласному центрі керуючий єпархією, міський декан протоієрей Михайло Онищук, інше духовенство, викладачі й студенти Волинської православної богословської академії хресною ходою вирушили від кафедрального собору Святої Трійці до пам'ятника Шевченку,

Закінчення на с. 3

ОДНОВІРЦІ ЗА КОРДОНОМ

ПРОТОІЄРЕЙ ЕДУАРД ТАРАРУК ПРО ЖИТТЯ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

26 лютого інтернет-видання «Волинські новини» *(volynnews.com)* за сюжетом «12 каналу» опублікувало матеріал про луцького душпастиря, який повернувся на рідну Волинь після перебування у Бразилії.

Протягом 12 років він жив у Федеративній Республіці Бразилія, в парафії Вселенського патріархату міста Апукаран. Туди потрапив на тимчасове служіння, але затримався і не шкодує. «Скільки ти не жив би в Україні, скільки ти фільмів не дивився би, книжок не читав би, розповідей не чув би, поки все на власному досвіді не пройдеш, не взуєш ті черевики і в тих черевиках не пройдешся, то до кінця не зрозумієш», – каже священнослужитель.

Панотця призначили на сформовану парафію, що знаходиться в колонії Нова Україна. Так її ще сотню років тому назвали вихідці з нашого краю. А їхні діти і внуки тепер складають більшість української діаспори. «На папері вони бразильці, бо їхні батьки і діди народилися в Бразилії, але в душі вони українці з українським менталітетом». І вони бережуть свої народні традиції. Готують українські страви, одягають вишиванки. Дуже пишаються своїм українським походженням. «Стоїть такий кіоск дерев'яний і пофарбований у жовто-блакитні кольори, тризуб намальований і там продають мед. Там живуть українці, які колись приїхали, вони мають свої пасіки», – каже священник.

Спершу вірянами храму були тільки етнічні українці, та згодом почали приходити місцеві бразильці. Одружувалися там, хрестили дітей, приймали православну віру, хоча в Апукарані діє з десяток найрізноманітніших конфесій (більшість бразильців католики). З усіма представниками духовенства мали дружні взаємини: «із греко-католицькими, римо-католицькими, протестантами. Тобто спілкування на релігійному рівні йшло завжди і постійно».

Бразильці надають великого значення вірі та церкві. Іменем Ісуса Христа, Діви Марії, інших святих названо заклади освіти і медицини. Таке ж поважне ставлення і до духовенства. «Бразильці дуже шанобливо ставляться до священників будь-якої конфесії: чи то православні, чи то католики. Навіть на вулиці сторонні люди, бразильці (не знаю, якої конфесії), підходили і брали благословіння: „отче, благословіть", „отче, помоліться за мене"».

За час перебування в Апукарані панотець вивчив португальську (офіційна мова Бразилії). Проповідував не тільки українською, тож об'єднав чимало місцевих.

У цьому регіоні дуже не вистачає православних священників, тому залишити свою духовну родину без настоятеля він не міг. А коли на парафію прийшов наступник, тоді й повернувся в Україну. «Ми усвідомлювали, що це війна, що це можуть бути бомбардування, що це може бути велика загроза і для нас, і для нашої дитини. Але якось, знаєте, Бог давав на душі такий спокій, що нас це зовсім не лякало», – зазначив душпастир.

Зараз о. Едуард є кліриком Волинської єпархії, очолює громаду Великомученика Георгія (Юрія) Переможця в обласному центрі.

Оксана КАРНКОВСЬКА

Закінчення. Початок на с. 2

ХРОНІКА

що навпроти головного корпусу Волинського національного університету ім. Лесі Українки, і відправили заупокійну літію.

У слові архіпастир зазначив, що ми сьогодні згадуємо генія нашого народу, який своїм життям і творчістю показав любов до своєї Батьківщини. Тож єднаймося навколо України, яку любив Тарас.

Вшанували Кобзаря і в інших деканатах єпархії.

Віддали останню шану оборонцеві В'ячеславу Адаменкові

Заупокійне богослужіння в кафедральному соборі Святої Трійці 10 березня очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

У слові архіпастир наголосив, що згадуючи на Літургії про Страшний суд, ми повинні не лише подумати, як проведемо Великий піст, а й задуматися, як узагалі живемо. І такі воїни, як В'ячеслав, є прикладом для нас. Бо вони віддають своє життя у боротьбі з антихристами, пояснює керуючий єпархією. Адже до нас прийшло нашестя антихристів, які сіють біль, розпач і страждання, а наші воїни захищають свою Батьківщину. Вони воїни Христові, стверджує митрополит Михаїл. Тому наші військові є близькими нам за духом. Тож сьогодні ми всі скорбимо, всі маємо смуток.

В'ячеслав Адаменко 27 лютого 2022 року пішов добровольцем на фронт, воював у складі 100-ї бригади ТрО. До того деякий час жив у Володимирі, а був зареєстрований у с. Губин. «В'ячеслава мало хто знав у нашій громаді, адже він проживав в Ізраїлі, мав громадянство Ізраїлю, 17 років прослужив в ізраїльській армії, проте хотів жити і працювати в Україні. Після поранення звільнився з лав армії та приїхав до України. Прийняв українське громадянство», – йдеться у повідомленні Затурцівської громади.

Захисник загинув 4 березня 2024 року поблизу населеного пункту Білогорівка Луганської області внаслідок множинних осколкових поранень. Поховали бійця на Алеї слави міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Щоденне оповіщення про вшанування героїв чутиме більше лучан

О 9-й годині в обласному центрі хвилину мовчання тепер розпочинає пісня «Плине кача», а завершує Гімн України. Всім потрібно зупинитись і вшанувати полеглих воїнів.

Про це стало відомо *11 березня* під час акції «Вшанування наших героїв хвилиною мовчання» на Театральному майдані з нагоди 10-ї річниці подій на Майдані. Ініціатори – волонтерка Анастасія Рудик і депутат міськради Роман Кравчук – пропонують надалі використовувати представлений аудіозапис в усіх установах та закладах міста, де є така можливість.

У заході взяли участь митрополит Луцький і Волинський Михаїл, представники влади, правоохоронних органів, небайдужі лучани. Високопреосвященний зазначив, що нам усім треба згуртуватись, аби швидше настала перемога. Нехай кожен подумає, що він зробив для цього.

16 березня 2022 року Президент України Володимир Зеленський підписав указ про щоденну загальнонаціональну хвилину мовчання о дев'ятій ранку по загиблих унаслідок російської агресії.

Єпархія долучилася до відзначення Дня українського добровольця

14 березня митрополит Михаїл з духовенством взяв участь у заході на Театральному майдані обласного центру, відправивши заупокійну літію за полеглих захисників України.

Високопреосвященний зазначив: Церква Христова формувалася на могилах мучеників за віру православну. І ми щоденно згадуємо їх у своїх молитвах. Але чи так само згадує своїх героїв держава? «Ось коли ми усі перетворимося у велику єдину Українську Церкву і будемо разом молитися за живих і спочилих наших героїв, то перемога настане дуже швидко. Будьмо гідними їхньої світлої пам'яті!» – наголосив владика.

14 березня відзначається День українського добровольця, встановлений Верховною Радою в 2017 році, щоб ушанувати мужність та героїзм оборонців незалежності й територіальної цілісності нашої держави. Саме в цей день у 2014 році на тренувальну базу в Нових Петрівцях із майдану Незалежності вирушили перші 500 бійців-добровольців Самооборони майдану для формування добровольчого батальйону. Чоловіки й жінки самоорганізувалися та вирушили на схід України – на захист нашої держави, її суверенітету.

Із 24 лютого 2022 року вся Україна об'єдналася в добровольчий рух: хтось стоїть на захисті держави, хтось допомагає гасити пожежі, рятувати людей.

У Луцьку попрощалися з воїном Дмитром Струком

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл *14 березня*.

Лучанин Струк Дмитро Олександрович, 1986 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду водія-радіотелефоніста стрілецького відділення. Загинув 9 лютого, коли виконував бойове завдання біля Новодарівки Запорізької області. Царство Небесне солдатові Дмитру! Похоронили героя у секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Священник до прихильників МП: розбудіть свою совість і здоровий глузд

Протоієрей Андрій Сех, декан Голобського Петропавлівського округу Ковельського деканату *14 березня* опублікував звернення до духовенства і мирян УПЦ (МП).

На своїй сторінці у фейсбуці душпастир зауважив, що треба зробити вибір між добром і злом. Українці та росіяни – різні народи. Наша різниця, насамперед, у тому, що в Україні кожна людина має право на свою думку. А в росії це відносини рабства. Як багато нам говорили з росії про їхнє братерство, про їхню любов до нас, та діла їх говорять зовсім про інше.

Наша позиція в тому, що українці, як і білоруси, так і росіяни, є окремими націями, які мають право на самостійне існування як у політичному, так і в церковному житті. Ваша ж позиція у тому, що українці, росіяни та білоруси є «одним народом», який має керуватися одним правителем.

Продовжуючи сьогодні бути членами московського патріархату, – ви разом з тими, хто вбиває мирних жителів нашої країни. Ви не зрікаєтеся їх, а отже підтримуєте. Тому заради всіх тих, хто сьогодні страждає від «русского міра», який ви так кликали, спричиніть собі душевний біль, розбудіть свою совість, пробудіть милосердя і здоровий глузд!

«Звертайтеся до своїх священників про зміну статуту і підпорядкування Православній Церкві України. Відкиньте рабський страх! Якщо ж у громаді немає однодумності, то змініть хоча б церкву, в яку ви будете ходити», – наголошує о. Андрій.

Прочитав Біблію? Живи за нею! – проповідь архієрея

Про змістовність християнського життя говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл *17 березня*, в неділю сиропусну, прощену, на завершення Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

Перед початком Великого посту архіпастир наголосив на важливості усвідомлення своїх вчинків, а не на виконанні певних правил чи традицій. Владика пояснив, що всі наші вчинки у релігійному житті повинні бути усвідомлені та сприяти духовному розвиткові. Адже часто можна почути фразу «я прочитав Біблію». З однієї сторони, ми сприймаємо це позитивно, але якщо задуматися, що означає – «прочитав Біблію»? Це ж не художня книжка, стверджує митрополит Михаїл.

Євангеліє потрібно не просто читати, а жити за ним! Це не такі собі цікаві історії, це посібник для твого життя, як варто вчиняти в кожній ситуації. Не потрібно ставитися до цих речей буденно. Адже ми віримо, що Спаситель – посеред нас. І Богородиця теж. Вони живі, бо ж ми часто звертаємося до Них у молитві. Це не літературні герої. Вони посеред нас, і не лише коли нам погано.

Ми часто, за своїм маловір'ям, приходимо до храму в надії, що поцілуємо ікону – і все лихе минеться. Але ж це так не діє! Немає чарівної таблетки від усіх хвороб, і немає чарівного поцілунку, який зціляє душу, тлумачить владика. Ми повинні йти зі щирою молитвою. А що таке щира молитва? Це розмова із живим Господом, з Богородицею.

Тому лише у гармонії своїх вчинків, усвідомлення і віри в живого Спасителя ми можемо отримати бажане і праведно прожити згідно з євангельським ученням.

Митрополит Михаїл благословив волинян на Великий піст

17 березня, у вечір неділі сиропусної, напередодні Великого посту, перед чином прощення, митрополит Луцький і Волинський Михаїл виголосив проповідь, у якій закликав до покаяння.

Покаятись – означає відкинути нашіптування лукавого, відійти від нього, не озлоблюватися. Христос каже: усе, що ви зробили ближньому своєму, зробили Мені. Тож чиніть як християни, наголосив архіпастир. Не беріть більшого хреста, ніж того, що можете понести. А коли впадете, вставайте і рухайтеся вперед. «Не постіться напоказ. Живіть, радійте життю і несіть той подвиг, який встановили собі самі».

Конфлікт у Волошках: батюшка з московитської церкви вдарив нашого священника

У цьому селі Голобського округу Ковельського деканату колишній настоятель храму Віталій Лашта, який залишився в МП, ударив новопризначеного настоятеля протоієрея Валерія Братуня.

Ця парафія ще восени провела збори і висловила бажання возз'єднатися з Православною Церквою України. У жовтні її представники приїхали до митрополита Луцького і Волинського Михаїла з таким проханням. Керуючий єпархією задовольнив рішення вірян і призначив нового настоятеля.

Насправді ж православні Волошок ще раніше хотіли вийти зі складу МП. Проте їхні збори зривали «невідомі». Та й до офіційного переходу батюшка неодноразово здіймав сварки в селі, а також мав конфлікт із матір'ю загиблого бійця.

18 березня, коли о. Валерій Братунь разом із громадою прийшли до храму помолитися, знову зчинилася сварка, у результаті чого батюшка Віталій вдарив отця Валерія перед входом до церкви. Той звернувся із заявою до поліції. Про цю ганебну подію вийшов сюжет «12 каналу».

Благочинний Голобського округу протоієрей Андрій Сех із поліцією зайшли до храму, описали майно, опечатали й закрили церкву на час досудового слідства.

Інформаційна служба єпархії

«МОЯ ЦІННІСТЬ – ЦЕ РОЗБУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ»

ПРОТОІЄРЕЙ РОМАН БОДАК 30 РОКІВ НЕСЕ СЛУЖІННЯ НА РАТНІВЩИНІ

Отець Роман – ратнівський декан, настоятель собору Пророка Іллі в Ратному, храму Архістратига Михаїла в селі Замшани. Народився він 20 вересня 1965 року в селі Оселя Яворівського району Львівської області.

«Це було чи благословення, чи провидіння. Бо коли я народився, і мав тиждень чи два, я захворів. А був старший священник отець Роман. Він охрестив мене у хаті в себе. І до матері звернувся: "Не плач, видужає хлопець. Як виросте – відправ його вчитися на священника"», – розповів о. Роман Бодак.

«Я завжди в церкву ходив і батьки ходили. Тато підвозив мотоциклом священника на службу. І панотець завжди казав: "Нехай вчиться, виросте – піде в семінарію"».

У 1990 році відкрилася Львівська духовна семінарія Іоана Золотоустого. Через рік Роман вирішив туди вступити. Однак неабияк сумнівався у своєму виборі. «То велика відповідальність. То є хрест на ціле життя… У мене виникли тут великі боріння в собі: йти чи не йти».

У 1991 році, коли о. Роман у сані диякона ще навчався у Львівській духовній семінарії (на четвертий курс перевівся у Волинську), митрополит Луцький і Волинський Іоан запросив його послужити у нашій області, де священників бракувало. Так доля завела його на Ратнівщину.

«Тут практично нічого не було, і владика попросив мене поїхати сюди подивитися (у Ратне. – *Ред.*). Я поїхав, побачив тих людей, всі вони були люди старші: Пінкевич Петро Іванович, Калина Ньорба, Шопук Василь, Ніна Семенівна Михайлевська… Я побачив їхні обличчя, на яких почали виступати сльози. Але ж я тільки приїхав подивитися, що тут потрібно, що вони хочуть… Потім з ними поспілкувався. Повернувся до Луцька та порадився із владикою, розповів, що ратнівчани хочуть свою церкву, українську, бо в них кругом російські. От так я як приїхав, так і лишився», – розповідає отець Роман. 10 квітня 1994 року митрополит Іоан (Боднарчук) у кафедральному соборі Святої Трійці в Луцьку висвятив його в сан пресвітера й видав указ про призначення.

«Вони так загорілися ідеєю, що в них буде українська церква! Так мене душевно прийняли! На другий рік, у 1993-му, освятили наріжний камінь, почали будувати каплицю і собор. І так

моя тут дорога розпочалася», – розповів священник.

Однією з релігійних цінностей для отця Романа є розбудова Української Церкви. «Важко уявити, що було б, якби два роки тому не було Української Церкви. Можу припустити: не було б спротиву ворогам. А Церква Українська – це народ. Церква об'єднує українське суспільство», – додав протоієрей Роман.

«Якби я тоді тут не лишився, то люди б зневірилися. А я твердо заявив: буду тут. То перша моя парафія, і я нічого не міняв з того часу. Хоча були пропозиції різні перейти в інші церкви, і з людьми, і з готовим усім. Мене тут затримали люди», – розповідає священник.

Отець Роман пам'ятає кожного, хто його зустрів 30 років тому на Ратнівщині, та кожного, хто долучився до будівництва собору чи допомагав особисто. «Тоді люди підтримували одне одного чим могли. Хто словом, хто ділом, хто матеріалами... Багатьох із них уже немає серед живих. Але їхні рідні чи нащадки часто приходять у собор, що мене дуже тішить», – зауважив панотець.

За ці роки душпастир помічає зміну в ставленні до свого служіння серед ратнівчан. Якщо раніше перехожі на вулиці не віталися, часто відвертались, то зараз усе навпаки: йдуть та кажуть «Слава Богу!». Багато ратнівчан говорили, буцімто Українська Церква невизнана та неканонічна. Проте більшість змінили свою думку після надання Томоса про автокефалію у 2019 році.

На початку АТО Іллінська громада активно долучалася до допомоги воїнам. Миряни збирали кошти на амуніцію, харчі, які відправляли на схід. Нині, під час великої війни, парафія допомагає оборонцям нашої держави через місцеві фонди, один із них – «За квітучу Україну».

Чимало прихожан собору беруть участь у ярмарках, які організовують для допомоги військовим, долучаються до різноманітних зборів для воїнів у соцмережах. Також у січні влаштували тут благодійний різдвяний фестиваль. Окрім того, у храмі стоять відповідні скриньки для фінансової допомоги військовим.

«У перші дні війни ми збирали різні речі та продукти прикордонникам, бо тоді була холодна зима, і ще нічого, як треба, у них не було», – зауважив священник. Активну участь брав протоієрей у передачі амуніції військовим і організовував чин Сповіді та Причастя воїнів на позиціях.

Отець Роман розповів, що у 2022 році на Ратнівщині служила 100-та бригада ТрО. Тоді, взимку, військові попросили його приїхати та відправити на місці службу на честь Різдва Христового 25 грудня, бо не знали, чи будуть на тих самих позиціях до 7 січня 2023 року. На це прохання отець Роман радо відгукнувся.

«Я сказав парафіянам про цю ситуацію, то вони нанесли різних пакунків із готовими домашніми стравами: вареники, голубці… Я все це зібрав та повіз на позиції», – розповів священник. На місці зі своїми помічниками для військових організували різдвяне привітання та передали пакунки. Найбільше воїни раділи домашнім вареникам.

Згодом, 7 січня 2023 року, о. Роман знову отримав прохання від 100-ї бригади приїхати на позиції та поколядувати. Так захисники на Ратнівщині двічі відзначали Різдво: за старим і за новим стилями.

Відбудову храму (в 1944 році радянська влада спалила Божий дім) перша в районі релігійна община Київського патріархату розпочала у 1993 році. Тоді заклали й освятили наріжний камінь. Уночі дерев'яного хреста, встановленого на місці будівництва, недоброзичливці викрали й викинули в річку.

Освятили місце під храм, а потім поблизу нього розпочали зводити капличку. Понад 23 роки тривало будівництво собору. На спорудження церкви пішло приблизно пів мільйона цеглин. Висота собору – майже 40 метрів. Згідно з офіційними документами, у приміщенні храму може вміститися 1200 осіб, із розрахунком три людини на квадратний метр. Фінансували будівництво спонсори, різні меценати та парафіяни.

22 листопада 2015 року храм освятили, а 24 листопада відбулось перше богослужіння. Божий дім став найбільшою православною спорудою Ратнівської землі й третім за величиною на Волині.

Навіщо було будувати такий величезний храм? Адже в 1990-ті великої кількості парафіян у Київському патріархаті, та ще й на Поліссі, не було. «Я собі таке питання ставив постійно. І от тільки тепер відкриваються нам очі, чому саме так мало бути. Бо прийшов той час, коли він затребуваний», – зауважив священник. Тепер на службу в собор Пророка Іллі приходить чимало людей. На великі свята, буває, не всі можуть і вміститися, тому стоять і поблизу.

Станом на початок 2024 року в Ратнівському краї є три церкви Волинської єпархії ПЦУ: собор Святого пророка Іллі в Ратному, каплиця Покрови Пресвятої Богородиці у селі Велимче та храм Архістратига Михаїла в селі Замшани.

За словами отця Романа Бодака, на Ратнівщині чимало громад готові перейти до ПЦУ, однак не вистачає лідера, котрий поведе за собою. «Люди бояться подати свій голос перші. Як тільки лідер виявиться – народ за ним піде.»

Марія ТИЩУК

Повна версія цього матеріалу – на сайті pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

ТОЧКА ЗОРУ

ЦЕРКВА ПРО ДОШЛЮБНИЙ СЕКС

Апостол Павло писав: «Чи не знаєте, що той, хто пристає до блудниці, є з нею одним тілом? Бо "будуть, – каже, – двоє одним тілом". Хто ж пристає до Господа, є одним духом. Утікайте від розпусти! Усякий гріх, що його чинить людина, є поза її тілом; а хто чинить розпусту, грішить супроти власного тіла. Хіба ж не знаєте, що ваше тіло – храм Святого Духа, який живе у вас? Його ви маєте від Бога, тож уже не належите до себе самих. Ви-бо куплені високою ціною! Тож прославляйте Бога у вашому тілі!» (1 Кор. 6:16–20).

Блуд – це статеве співжиття неодружених людей. Перелюб – зрада подружньої вірності. Освячений та благословенний шлюбний союз дає право подружній парі на статеве співжиття, однак статеві стосунки повинні бути не самоціллю, а одним зі способів вираження любові та поваги до своєї «половинки», котра саме в духовній і фізичній єдності стає з нею цілісною одиницею. Саме в законному шлюбі «половинок» уже не існує. В тому числі ці «половинки» перетворюються в єдність через вияв тілесної близькості.

«Церква вчить, що стосунки повинні бути в шлюбі, а не до нього. До шлюбу – це блуд, бо якщо чоловік обирає жінку, то вони зобов'язані офіційно узаконити свої стосунки. Тому якщо фізична близькість відбувається до шлюбу, то церква вважає це блудом», – зазначає Митрополит Київський Епіфаній.

Ісус Христос освятив шлюб Своєю присутністю на весіллі в Кані Галілейській. Він також говорив: «Бог сотворив за образом Своїм людину, чоловіком і жінкою створив їх. І сказав: заради цього залишить чоловік батька свого і матір і приліпиться до жінки своєї, і будуть двоє одним тілом. Тож вони вже не двоє, а одна плоть. Отже, що Бог з'єднав, того людина нехай не розлучає» (Мф. 19:4–6).

Є багато причин, чому не варто розпочинати статеві стосунки до шлюбу. Але всі причини зводяться до одного: те, що ви отримуєте від них, не варте всього, що втрачаєте. Тимчасове збудження, тимчасова насолода – це те, що отримаєте, але ви втратите свою цноту, не важливо, чи дівчина, чи хлопець. Тому що цнота - це є найкращий подарунок, який ви можете дати своїй другій половинці в першу шлюбну ніч.Після втрати цноти, ви нічого не зможете зробити, щоб відновити її. Не витрачайте таку дорогоцінність таким бездумним способом.

Наступна небезпека - це захворювання, що передаються статевим шляхом. Ви можете зустрічатися з людиною, але не знати її минуле, не знатимете, зі скількома вона мала стосунки, чи здорова вона. Деякі захворювання, що передаються статевим шляхом, не мають симптомів, тому багато інфікованих пар виявляють через роки, що вони безплідні або є певні недуги.

Також, якщо ви допускаєте статеві стосунки до одруження, можете думати, що знайшли справжнє кохання, хоча насправді це може бути просто збудження від сексуального потягу. Ви одружуєтесь, а потім виявляєте, що одружилися не з тією людиною. Тоді надто пізно дізнаєтесь, що це не справжнє кохання, а лише сексуальний потяг. Тож треба відкласти будь-який сексуальний контакт до шлюбу, щоб не було розчарування на все життя.

Ми живемо в такий час, коли надається особлива увага сексуальним стосункам перед одруженням: «Що я буду робити, якщо вона чи він не підходить мені в ліжку? Ламати новостворену сім'ю? Розлучатись?». Треба знати і пам'ятати, що сексуальні стосунки Всевишній створив для помноження роду людського, після сотворення Адама і Єви «благословив їх Бог і сказав їм Бог: плодіться і розмножуйтесь, і наповнюйте землю і володійте нею» (Бут. 1, 28).

Отже, сексуальні стосунки не є обов'язковими для розуміння, чи підходить вам та людина. Також є інші моменти: як розумієте одне одного; як відчуваєте одне одне; яку сім`ю ви хотіли б створити разом; ваші погляди на життя; ваші риси характеру, як позитивні, так і негативні. Відповідь на всі ці питання можна отримати і не словесно, а просто бути уважним на реакції іншої людини, яку вважаєте своєю половинкою, не обов'язково вступати у сексуальні стосунки, щоб зрозуміти, чи підходить вона вам.

Тому подружжя (чоловік і жінка) зобов'язане на все життя берегти взаємну любов і повагу, взаємну відданість і вірність. Добре християнське шлюбне життя є джерелом особистого і суспільного блага. (Таїнство шлюбу не обов'язкове для всіх, але особи, які добровільно залишаються неодруженими, зобов'язані проводити чисте, непорочне і дівствене життя.)

Якщо правильно користуватися своєю сексуальністю, то вона приведе до створення міцної сім'ї, в якій будете жити барвисто і щасливо, де статеві стосунки – це пікантна приправа до основної страви – любові, турботи та поваги.

Священник Ігор-Андрес ВЕРЕТКА-КАЗМІРЧУК

КРИК ДУШІ

ДО ЧОГО ЗАКЛИКАЄ ВЛАДИКА МИХАЇЛ, КОЛИ МОСКВА БЛАГОСЛОВЛЯЄ ВБИВАТИ, А РИМ – ЗДАВАТИСЯ

10 березня митрополит Луцький і Волинський під час похорону полеглого воїна та панахиди за Т. Шевченком гостро відреагував на слова Папи Франциска.

Виголошуючи проповіді у кафедральному соборі Святої Трійці перед труною вбитого захисника В'ячеслава Адаменка, а пізніше після заупокійної молитви в день чергової річниці упокоєння Тараса Шевченка, високопреосвященний зазначив: у той час, коли українські військовослужбовці щодня віддають свою «душу й тіло» за нашу з вами свободу, один ієрарх із Москви благословляє вбивати українців, а інший, із Рима, закликає нас здатись агресорові.

«Ось до цього, хто хоче, щоб ми підняли білий прапор, у мене запитання: а ти під Авдіївкою був? Ти запитай у хлопців, який прапор вони хочуть підняти? Вони хочуть підняти прапор перемоги і миру! Як і всі ми хочемо підняти прапор перемоги і миру. І хочемо, щоб у храмах звучали церковні піснеспіви, пов'язані з Хрещенням, Вінчанням та іншими радісними подіями. Але, на жаль, антихристи наступають. Вони ніколи не переможуть, бо непереможний дух український. Вони ніколи не досягнуть свого. Так, накоять нам горя, але межі горя будуть такими, які ми самі допустимо», – впевнений керуючий єпархією.

Він також нагадав, що священнослужитель у Москві, який називає себе патріархом і української, і російської пастви, «благословляє» вбивати українців. Він це «благословляє» – а до храмів московського патріархату в Україні продовжують ходити люди, підтримуючи таким чином ідеологію вбивства українців. Шевченко називав таких німими рабами, які «на панщину ідуть і діточок своїх ведуть».

Владика підкреслює, що в умовах війни українці з нації-жертви перетворюються у націю переможців. «Не плачемо, а зціплюємо кулаки і – до перемоги над агресором, бо він нам жити не дасть, доки ми його не переможемо. Єднаймося навколо України, єднаймося навколо Збройних сил, єднаймося один з одним. А ті, хто закликає до капітуляції, – це наші лицемірні вороги. І ті, хто підтримує ці конфесії, – вони сліпі. Пробудімося, захистімо нашу неньку Україну! Це час великої звитяги».

До речі, митрополит Михаїл неодноразово висловлював думку, що греко-католикам України (і УГКЦ, і Мукачівській єпархії, котра діє окремо від неї) час возз'єднатися з Православною Церквою України шляхом добровільного скасування Берестейської та Ужгородської уній.

Олена МАЮК

КУДИ ВЕДУТЬ СВЯЩЕННИКИ МП: ДО СПАСІННЯ ЧИ ДО «РУССКОГО МІРА»?

Протоієрей Роман Вонсіцький – про московитські маніпуляції, які поширюють в Україні, та кому вигідно розділяти українське суспільство, – в черговій телепередачі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Маючи досвід спілкування з представниками МП, душпастир розтлумачив, чому існування РПЦ в Україні не матиме позитивного результату. Він пояснив, що більшість священнослужителів МП при зміни юрисдикції громади не хочуть возз'єднуватися з ПЦУ і залишаються з меншістю, аби закріпитися в тому селі. А в майбутньому зводити опорні пункти «русского міра» на місцях.

«Діяльність РПЦ в Україні шкодить нашій державі, вона шкодить нашому народові», – переконаний о. Роман. Маніпуляції промосковських священників розділяють українське суспільство. Душпастир наголошує, що духовенство Православної Церкви України, навпаки, намагається з'єднати всіх православних християн у країні. І тому при переході наголошується, що вони не змінюють віру, а лише юрисдикцію (підпорядкування). Тому все інше є маніпуляцією. Зміна юрисдикції відбувається для того, аби держава-агресор не мала впливу на українське духовенство і на мирян через Церкву. А про те, що представники УПЦ МП є частиною РПЦ, доказів достатньо.

Єдине, що змінюється, зазначає отець, – мова. Як правило, починають служити українською. Але ж це позитивна зміна. Будь-які розмови, що Богослужіння має бути тільки церковнослов'янською, безпідставні. «Чи Господь не розуміє української? Лише старослов'янську?» – риторично запитує священник. Бог не має національності й розуміє кожного, хто приходить до Нього з чистим серцем і щирою молитвою. Тому й Богослужіння відбувається українською, якою ми розмовляємо, думаємо. Невже для того, аби спілкуватися з Господом, потрібно вивчати інші мови?

Боляче, якщо московські батюшки не відспівують наших воїнів. Це відбувається тому, що вони вважають їх «убивцями». Це ми, на місцях, знаємо про таке нешанобливе ставлення духовенства УПЦ МП до наших бійців. А якщо говорити про закордонні ЗМІ? Бачимо у новинах: «батюшка не відспівав». І складається думка про українське суспільство загалом, яке має такого батюшку. Можливо, потім той, хто прочитає, розбереться, а можливо, і ні. Так і виходить розділений український соціум.

Але найбільше провокативних картинок для московських медіа – при переході громад, розповідає отець Роман. Це, знову ж таки, розуміємо ми, що відбувається, а там – створюють картинку про захоплення храмів, зрізування замків, побиття. І так подають, що виходить, ніби потрібно захищати «православних братів» у сусідній країні. І тоді російські солдати приходять в ці опорні пункти «русского міра», на чолі яких стоять священники, які розділяють громаду московським викладом подій. Тому тут і виникає питання, куди такий душпастир веде своїх парафіян: до «русского міра» чи до спасіння? А до такого усвідомлення всієї ситуації на місцях маємо пересварене село, що призводить до розділеного суспільства. І, знову ж таки, кому на користь розділений народ у державі, яка воює? – риторично запитує панотець.

Отож варто усвідомити наслідки своїх діянь, почати критично мислити й об'єднувати суспільство, об'єднувати православних навколо Української Церкви, де моляться рідною мовою, підтримують воїнів, возносять молитви за державу, яку дав нам Господь.

Ольга ВЕРЕМЧУК

СВЯЩЕННИЧИЙ ШЛЯХ

55 РОКІВ ВИПОВНИЛОСЯ ПРОТОІЄРЕЮ МИКОЛІ ЦАПОВІ

З нагоди ювілею канцлера нашої єпархії в луцькому храмі Великомученика Юрія Переможця, де о. Микола настоятель, митрополит Луцький і Волинський Михаїл 3 березня очолив Божественну Літургію.

Із високопреосвященним молилися й вітали ювіляра: міський декан протоієрей Михайло Онищук, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, інше духовенство – місцеве та Володимир-Волинської і Дрогобицько-Самбірської єпархій (зокрема, його батько протоієрей Роман Цап), вихованці недільної школи, багато парафіян. Привітали також військові 6-го Волинського прикордонного загону зі своїм командиром.

На завершення Богослужіння владика вручив іменинникові орден Архістратига Михаїла I ступеня.

Управління єпархії щиро вітає ювіляра з побажанням щедрого Господнього благословіння, міцного здоров'я,

натхнення в повсякденному служінні Богові й людям, миру та добра.

Отець Микола народився 3 березня 1969 р. в с. Пісочна Львівської області в священничій сім'ї. У грудні 1993 р. висвячений на пресвітера митрополитом Луцьким і Волинським Іоаном (Боднарчуком). Протягом 30 літ очолює парафію Великомученика Юрія Переможця в обласному центрі (вул. Стрілецька, 6), викладає у Волинській православній богословській академії. Із 2016 р. – завідувач її кафедри церковно-історичних і гуманітарних дисциплін. Посаду канцлера єпархії (секретаря Управління єпархії) займає з 2003 р. У грудні 2007-го нагороджений орденом Святителя Миколая Чудотворця.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЄДИНА ЦЕРКВА

ЧЕРСЬК: ГРОМАДА ЗІ СВЯЩЕННИКОМ ВОЗЗ'ЄДНАЛАСЯ З ПЦУ

Свято-Іллінська парафія цього села Маневицького благочиння (Камінь-Каширський р-н) виявила бажання ввійти у Православну Церкву України.

Відповідне рішення парафіяни прийняли на зборах, із ним звернулися до духовної консисторії. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл підтримав клопотання. Настоятель протоієрей Андрій Послєдов, який служить тут 20 років, не заперечив волі мирян. Раніше о. Андрій почав правити у храмі українською мовою, а рідний брат душпастиря Віталій загинув від російських загарбників.

Отже, станом на 3 березня із часу одержання Томосу до нашої єпархії звернулося 136 парафій МП із проханням прийняти їх у лоно ПЦУ. Отець Андрій став 18-м священником із тих, які підтримали своїх пасомих.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
За єдину помісну Українську православну церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної церкви України

БЛАГОДІЙНІСТЬ

МІЛЬЙОНИ – НА ДРОНИ: ЯК СВЯЩЕННИК І МИРЯНИ КОНЦЕРТАМИ ТА СПІВАМИ ДОПОМАГАЮТЬ ЗСУ

Якщо в потрібний момент робити правильну справу, то Господь завжди допоможе. У цьому переконаний протоієрей Михайло Мельничук. Настоятель парафій Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії у Маневичах і Покрови Пресвятої Богородиці в с. Серхів Маневицького деканату (Камінь-Каширський р-н) взяв участь у телепрограмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Панотець розповів, що особисто волонтерить із 2014 року. А зараз активно з парафією проводить благодійні концерти та різноманітні заходи задля збору коштів на дрони для українських військовослужбовців: «Людей складно спонукати – йдемо співати. У наших парафіян багато рідних на фронті. Тож коли сказали: допоможімо нашим військовим, усі зібрані кошти скеруймо на придбання дронів, – люди одразу погодилися і не потрібно було нікого просити. Спочатку наколядували понад пів мільйона гривень. Колядники розуміли, задля чого вони це роблять, а ті, хто давали гроші, знали, на що їх дають».

Кожна зібрана копійка не так нищить ворога, як рятує життя українським військовим

Спочатку надзвичайно великих пожертв не було, пригадує панотець. «Ми ходили до простих людях, які жертвували із зарплати, з пенсії. Також кошти збирали підприємці та організації. Наприклад, у селі Серхів живе близько 400 осіб. Вони дали 100 тисяч на дрони. Кошти збирали і діти під час благодійного ярмарку в місцевій школі. Їм допомагали вчителі. Якщо розбити цю суму, то виходить, що кожен житель Серхова пожертвував 2,5 тисячі гривень. І разом – це велика сума. Люди довіряють настоятелю і вони знають, що кожна їхня копійка буде не так нищити ворога, як рятувати життя нашим військовим.

«Ми проводимо благодійні концерти. Дуже часто мені закидають, що ми з храму зробили концертний зал. І таким людям я кажу, що зате у нас ікони висять, а не портрети Януковича. (На деяких образках в МП зображали президента-втікача як великого жертводавця. – *Прим. ред.*) На заході України прийняло гарно вшанувати і провести в останню дорогу полеглих, відспівавши й організувавши відповідну процесію, сказати гарні слова. Це так! Але, найперше, треба рятувати живих, допомагати тим, хто в окопах. Тому для цього всі засоби хороші. Якщо це концерт у храмі,

то ми поставили стільці, люди прийшли і слухали виконання богослужбових творів, пісень на релігійну тематику, псалмів. Там нічого світського не співалося. Лише духовні твори. Відповідно, робили і ярмарок на церковній території. Я навіть і гадки не мав, що ми зберемо так багато грошей. Ніколи ще такого не було, навіть коли будували храм. Я був шокований.»

Навіть після концерту люди продовжували нести гроші…

Священнослужитель розповів, як 25 лютого провели благодійний концерт: «Орієнтувалися зібрати 70 тисяч. Думав, будуть невеличкі дрони і трохи більші, але після концерту сума замовлення перевищила 300 тисяч. Половину зібрали під час благодійного концерту. Ще 150 тисяч донесли окремі громадяни, які одразу жертвували навіть по 16 тисяч гривень. Колективи інших шкіл зібрали кошти. Долучилися працівники бібліотечної системи. Навіть один чоловік подзвонив і сказав, що у нього скоро день народження і він попередив своїх гостей, щоб несли гроші в подарунок на дрон. Тобто і після концерту люди продовжували нести гроші.

У цьому велика заслуга священника. Як вдається об'єднати людей?

«Ми всі є знаряддям у руках Божих. Можемо говорити дуже гарні проповіді, наводити гарні приклади, підшуковувати слова, що люди плакатимуть. Але якщо ми самі не будемо жити згідно зі своїми словами – марна проповідь наша. Найкраща проповідь священника – це його життя. Люди про свого священника знають усе. Я 25 років на своєму місці й парафіяни довірилися мені».

Як здобути і зберегти авторитет священнику перед громадою? «Всі ми маємо Закон Божий, маємо совість, яка записана в нашому серці. Якщо діємо по совісті, вона тебе винагороджує. А коли лукавимо, совість картає. У нас є Десять заповідей, які Мойсей зніс із Синайської гори. Там також нічого надзвичайного не написано, але живи згідно з тими заповідями і нічого не потрібно вигадувати».

Священник не може не бути волонтером

Волонтерством панотець займається з 2014 року. Найперша його поїздка була в сусідню область на військовий полігон, де хлопці проходили злагодження: «У мене тоді був бус, до якого доєднав причепа. У нього завантажили продуктів, бо постачання армії тоді та зараз вельми відрізняється. Ми привозили просту їжу і це було дуже потрібно. А в бус посадив жінок наших військовослужбовців. І в той час, коли я на польові кухні розвозив продукти, вони мали годину-дві поспілкуватися зі своїми чоловіками. Потім була Луганська область – Лисичанськ, Станиця Луганська.»

Душпастир переконаний, що священник не може не бути волонтером, тут і доказів не потрібно. «Допомагати своїм ближнім – це наш обов'язок і завдання. Допомагати ближньому спасти свою душу, прийти до віри в Бога, пізнати свої гріхи. І так само, якщо є якась матеріальна потреба. Ми дуже часто збираємо на лікування тим, хто потерпів від стихійного лиха. Завдання священника – пасти вівці, а, отже, є моменти, коли треба відганяти вовків. Тому потрібні і дрони, і волонтерські поїздки. Не тільки завезти щось військовим, а безпосередньо бути біля своїх парафіян, – це дуже підносить дух бійців. І коли їдеш до них – зовсім мало часу на все, але побачитися, хоч кілька хвилин поговорити, обійнятися, сфотографуватися… Вони тоді безмежно щасливі».

ВАРТО ЗНАТИ

КРЕМАЦІЯ, ЕВТАНАЗІЯ, САМОГУБСТВО – ЩО КАЖЕ ЦЕРКВА

Про це розповів клірик храму Святителя Феодосія Чернігівського в Луцьку священник Андрій Хромяк у програмі «Церква і релігія» на телеканалі «Конкурент TV».

У Священному Писанні немає згадок про те, що кремація (тілоспалення) – це щось гріховне, каже душпастир. Навпаки, у Книгах Царств згадуються спалення людських трупів або їхніх останків. Із цього можна зробити висновок, що кремація у старозавітній частині – нормальне явище, котре, щоправда, пізніше не прижилося у християнському світі. Зараз для нас є звичним, коли людину ховають у землю.

Священнослужитель пояснює, що під час Другого пришестя Ісус Христос воскрешатиме кожну людину в оновлене тіло. Були люди, які загинули, наприклад, в автокатастрофах, яких розтерзали звірі, абощо. У Бога немає нічого неможливого, тому і їхні тіла Він оновить для вічного життя.

Душпастир пригадав історію, коли на борту літака були грецький митрополит зі своїм священником. Вони летіли через Тихий океан. І от коли розпочалася зона турбулентності, то священник не на жарт перелякався. Тим паче, стюардеса попросила одягнути кисневі маски. Тоді пресвітер з острахом поглянув на митрополита і сказав, що, можливо, прийшов їхній останній час. Він запитав, чи не боїться владика загинути в морі. На це митрополит пожартував: за все життя з'їв стільки риби, що, напевно, буде справедливо, якщо вона з'їсть його.

Насправді неважливо, у якому матеріальному стані людина відійде до Господа, підсумовує о. Андрій. Кремація не засуджується Церквою. До неї можна вдатися, якщо цього вимагають обставини. Наприклад, буває, що людина померла за кордоном і щоб перевезти тіло за десятки тисяч кілометрів, знадобиться багато коштів, яких у рідних немає.

***

Слово «евтаназія» з латинської мови перекладається як «солодка смерть». Часто суспільство сприймає її як можливість полегшити страждання людини. Але, зауважує панотець, ми забуваємо, що насправді це є вбивством, а цього Господь не благословляє. Адже коли хтось забирає життя в іншої людини, то позбавляє її права принести достойні плоди покаяння перед смертю.

Часто до бажання померти спонукають тяжкі хвороби, складні травми, що спричиняють нестерпні болі, й людина воліє попрощатися із життям, щоб не страждати. У такому випадку душпастир радить думати не про евтаназію, а звернутися до лікарів паліативної медицини.

В Україні вже прийнято закон стосовно медичного канабісу. Завдяки цьому препаратові можна буде полегшити болі пораненим військовослужбовцям і зменшити страждання тим, наприклад, хто проходить важкий курс хіміотерапії.

«Евтаназія засуджується Православною Церквою, натомість підтримується паліативна медицина. Священнослужитель має допомогти людині морально перенести біль, щоб не впасти у відчай або депресію, а навпаки – вийти зі складної життєвої ситуації сильнішим», – пояснив душпастир.

***

Чому люди зважуються на самогубство, якщо то найтяжчий гріх? Священне Писання навчає, що людське життя – найбільша цінність. А зараз, коли ми ведемо боротьбу з агресором, цінність життя кожного борця за незалежність України відчувається особливо гостро.

Панотець зауважує, що в усі часи були і є ті, хто дуже зневірився, відчуває безнадійність і не бачить виходу зі складних життєвих обставин. Саме таких людей лукавий наштовхує, щоб вони наклали на себе руки і більше не страждали на землі.

«Самогубство вважається найбільшим смертним гріхом. Бо в людини зникає можливість не просто принести достойний плід покаяння, а взагалі вирішується замість Бога те, що винятково належить Йому. Насправді людське життя – тільки в руках Божих. З християнської точки зору, саме Він його дає і Він вправі вирішувати, коли забрати. За яких обставин це станеться – ніхто не знає. Хоча відомі випадки, що небагатьом святим отцям Спаситель відкривав, коли вони мають відійти до Нього», – розповідає священнослужитель.

Православна Церква наголошує, що життя – найдорогоцінніший скарб, яким володіє людина. Вона не повинна його перервати тоді, коли забажає.

Важливо пам'ятати, каже душпастир, що в Православ'ї хоч і з любов'ю ставляться до будь-якого життя, але не відспівують тих, хто вчинив самогубство. «Бувають винятки, що із благословення архієрея відспівування звершується, але кожен випадок індивідуальний. Можливо, людина мала психічні захворювання чи була в стані афекту... В усіх інших ситуаціях не дозволено звершувати над тілом такого померлого чин похорону».

Програма «Церква і релігія» – спільний проєкт каналу «Конкурент TV» та єпархіальної телестудії «Собор». Повністю випуск можна подивитися на сайті *pravoslaviavolyni.org.ua*, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Ярослава Черенюка відраховано з кліру парафії Воздвиження хреста Господнього в Луцьку, а священника Руслана Левочка зараховано до її кліру (укази № 4, 5 від 25 січня 2024 р.).

Священнику Русланові Левочку дано благословіння звершувати служіння військовим капеланом у структурі Синодального управління військового духовенства (№ 6 від 25 січня).

Протоієрея Юрія Устимчука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Залізниця Камінь-Каширського дек. (№ 9 від 25 січня).

Бурка Андрія Васильовича призначено старостою парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Солотвин Ковельського дек. (№ 12 від 30 січня).

Священнику Юрієві Глові дано благословення тимчасово виконувати обов'язки голови парафіяльної ради громади Успіння Пресвятої Богородиці в с. Радомишль Луцького райдек. (№ 13 від 31 січня).

Протоієрея Валерія Братуня звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святителя Петра (Могили) с. Воля Любитівська Ковельського дек., а ***священника Олега Крвавича*** призначено на цю посаду (№ 14, 15 від 8 лютого).

Парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Веселе, Успіння Пресвятої Богородиці в с. Навіз, Святителя Миколая Чудотворця в с. Луків виведено зі складу Луцького районного і Маневицького деканатів та зараховано в Михайлівський округ Рожищанського дек. (Луцький р-н) (№ 16 від 9 лютого).

Священника Андрія Послєдова зараховано до кліру єпархії і призначено настоятелем парафії Пророка Іллі в с. Черськ Маневицького дек. (Камінь-Каширський р-н). (№ 17 від 4 березня).

Священника Романа Гулу звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святої Трійці в с. Велика Осниця Маневицького дек. (Луцький р-н) (№ 18 від 5 березня).

Священника Олега Мицька звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Ветли Камінь-Каширського дек., а ***священника Романа Гулу*** призначено на цю посаду (№ 19, 20 від 5 березня).

Протоієрея Валерія Братуня призначено настоятелем парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Волошки Ковельського дек. (№ 22 від 11 березня).

Протоієрея Андрія Сеха призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Солотвин з обслуговуванням сіл Майдан та Діброва Ковельського дек. (№ 23 від 12 березня).

Протоієрея Михайла Бучака звільнено від обов'язків головного військового капелана єпархії, а ***протоієрея Юрія Близнюка*** призначено на цю посаду (№ 24, 25 від 13 березня).

Протоієрея Олександра Добровольського призначено настоятелем парафії Рівноапостольних Кирила й Мефодія в с. Поліське Ковельського дек. (№ 26 від 18 березня).

Протоієрея Сергія Лівончука звільнено від обов'язків капелана військової частини 1141 Нацгвардії України в Луцьку та відраховано зі штату єпархії із правом переходу в іншу (№ 27 від 22 березня).

ОГОЛОШЕННЯ

У Богословській академії читають Невсипущий Псалтир

Студенти Волинської православної богословської академії 18 березня традиційно розпочали читання Невсипущого Псалтиря, яке звершуватимуть протягом 40-ка днів Великого посту.

Студенти удванадцяте приступили до цієї справи, відслуживши уставне богослужіння в перший день Чотиридесятниці. Особливість цьогорічної молитви – вознесення прохань до Господа Бога за всіх воїнів, що захищають українську землю, та за наближення перемоги над ворогом. Подані імена будуть поминати по декілька разів на день 40 діб.

За повідомленням на сайті *vpba.edu.ua*, записки «За здоров'я» та «За упокій» у духовному виші (Луцьк, Градний узвіз, 5) можна подати на другому поверсі від 10.00 до 16.00 в будні, у вихідні та святкові дні – на подвір'ї кафедрального собору Святої Трійці, або на своїх парафіях з поміткою «Невсипущий Псалтир в Академії», чи за номерами телефону (067) 267-28-02, (097) 662-00-97.

У нашій єпархії традицію відроджено під час Чотиридесятниці. Вперше Невсипущий Псалтир протягом Великого посту читали у Волинській православній богословській академії 2012 року. А з початком повномасштабної війни справу підтримали і в Жидичинському монастирі. Цей звичай уже практикують і в с. Романів Луцького районного деканату.

Молитися за мир в Україні, за воїнів, свою родину – це потреба кожного мирянина. Тож при читанні Невсипущого Псалтиря возносяться особливі прохання за Вітчизну та наших захисників, щодня кілька разів поминаються імена, подані на молитву за здоров'я та за упокій. Важливо, що й кожен із вірних цілодобово може відвідати студентську церкву та долучитися до читання Псалтиря!

РОЗДУМИ

ЩО РОБИТЬ ШЛЮБ ЩАСЛИВИМ, А ЩО ЙОГО РУЙНУЄ

Про це розповідав настоятель луцької парафії Введення Пресвятої Богородиці протоієрей Віктор Михалевич у телепрограмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Душпастир розповідає, що в задумі Творця чоловік – це форма життя для подвигів. І коли в чоловіка є натхненниця, для якої робляться подвиги, така сім'я буде щасливою.

«Сім'я створена для щастя. Людина задумана Творцем як парна істота. Сім'я – це чоловік і жінка, які з'єднані зв'язком чесноти, каже Іоан Златоуст: коли сім'я в Бозі, коли вона в стані Едемського саду (Раю) – це найбільше щастя, яке може бути. Саме в шлюбі людина отримує найтісніші стосунки, бо створена для любові. І коли є рідна душа – це найбільше щастя. Але коли приходить гріх і Едемський сад перетворюється в пустелю бездуховності, коли земля терниною поростає, тоді сім'я може стати вже найбільшим випробуванням. Найважчий іспит, який людина складає, – це сімейні стосунки. Так було завжди, а особливо в наш час: кризи в сімейному житті – найбільша біда, найбільші сльози, сварки і негаразди», – пояснює священнослужитель.

Сімейне життя – це наука і мистецтво, якого треба вчитися. Дуже добре, коли дитина народжується і може вчитися в мудрих мами й тата, дідуся з бабусею.

Сімейні психологи говорять, що всі проблеми з сім'ї. Адже коли дитина недолюблена, постійно бачить насильство, агресію, то саме з таких сімей виростають різні збоченці, гонителі, тирани… Бо насправді вони свої травми отримали в ранньому дитячому віці, каже протоієрей.

У людини в різних сферах її життя може бути багато проблем. Але якщо вдома чекає любляча дружина чи люблячий чоловік, люблячі дітки, тобто Едемський сад удома, то, прийшовши пораненою, втомленою, виснаженою, людина в тому саду набирається сил, її там люблять і вона вже може далі вирішувати різні проблеми. Але коли вдома пекло, то насправді людина успішною не може бути ніде.

Сімейне життя взагалі в Новому Заповіті порівнюється до стосунків Христа і Церкви, пояснює священнослужитель. Воно називається у святих отців «домашньою церквою»: Церква як суспільство, Церква, що складається з сімей. Щасливі сім'ї її наповнюють. А коли безлад, то і в Церкві буде дуже непросто: «Лукавий знає про це, він заздрить людині, бо вона створена на образ Божий. Господь так її любить, що віддає їй все найкраще. Але в Едемський сад прийшов спокусник і порушив ці сімейні стосунки. Водночас, у сім'ї Адама і Єви є багато підказок, тому що їхній Бог – це наш Бог, їхні проблеми багато в чому – це наші проблеми. Принципи Господні не змінюються від першої сім'ї».

Як правило, спочатку дія гормонів приваблює людей, і це перше уявлення про щастя, але воно триває недовго. Закоханість – це ще не любов, каже протоієрей Віктор Михалевич. Бо любити – це чеснота, це щось добре робити ближньому. Любити – це бути скульптором свого ближнього, коли твоя друга половинка розкривається. Дівчина, яку люблять, заради якої роблять подвиги, стає щасливою. А чоловік, якого любить жінка, стає воїном, героєм, успішним у своєму розвитку. Саме жінка надихає до зростання, і в цьому – задум Творця. Але часто буває, що в самих основах стосунків щось закладено неправильно. Це як будинок, де погано закладено фундамент, – він обов'язково завалиться.

Панотець наводить чотири періоди у стосунках чоловіка і жінки: голод, насичення, перенасичення, відраза. Люди голодні одне на одного. Але потім починають

без певних знань, без Божого благословення разом жити, займатися сексом, насолоджуватися і думати, що більше ніхто й непотрібний. Але так триває недовго і, наприклад, через два тижні вже відчувають відразу один до одного… А все тому, що розпочинають занадто швидко пізнавати одне одне, і неправильно це роблять, лише зовнішньо, гормонально.

Дівчата від народження мріють про ідеальні стосунки. Це їм від природи закладено так мріяти й хотіти. І так закладено Творцем. Ідеальні стосунки – це нормальні стосунки. Бо ідеал – це Бог, і коли людина приходить до Господнього задуму – вона приходить у норму. Душпастир дав кілька порад, як побудувати ці ідеальні взаємини.

Всевишній, створивши чоловіка Адама і на подобу йому жінку Єву, вже дав перший ключ до щастя. Господь – це Особистість, і є те, що Йому подобається, а що – ні. І чоловік, і жінка теж особистості. І перше бажання, коли люди зустрічаються – виникає прагнення переробити під себе: будемо тепер жити, як я скажу…

Коли людина живе в благочесті, в любові, як апостол Павло навчає: «я живу нею, вона живе мною», то хоче зробити щасливою другу половинку. Ось це і буде – «жити в чесноті», це буде Едемський сад. Але є проблема гріха, з'являється егоїзм, матеріальне бере гору над духовним, у голові щось перепрограмовується і жінка хоче «перевиховати» чоловіка: тепер він буде для мене. Але це хибна думка, каже душпастир. Бо чоловік раптом скаже, що вчора було все добре, а тепер усе не так. А секрет у тому, що людина не має права переробляти іншого під свій образ і подобу, а повинна змінювати себе й автоматично буде підтягуватися друга половинка.

Взагалі чоловік і жінка у всьому різні. Єдине тільки в тому, що ми люди, але все робимо по-різному. І мистецтво сімейного життя – пізнавати свою жінку чи чоловіка та їхні потреби. І дано ціле життя, щоб пізнавати Бога, пояснює панотець.

Він каже, що людину створено з двох компонентів – землі й духа. Кожна сім'я потребує матеріального і духовного. Духовне має бути на першому місці, але людина потребує і віршів, і грошей. Питання тільки у відсотках.

Господь наказує першим людям обробляти і захищати свій Едемський сад, який вже є ідеально створеною Богом системою. Кожна ідеальна сім'я, найкрасивіша жінка – потребують обробітку і захисту. Святі отці це пояснюють так: обробляти – то приносити плоди, виховувати. І жінка повинна виховувати, надихати свого чоловіка. Тобто обробляти сад – це те, що допомагає родитись великим і смачним плодам. А захищати потрібно від того, що цим плодам заважає. І велика проблема, коли сім'ї створюють духовно незрілі люди. Ознака цього – залежність від когось. Сімейні взаємини Адама і Єви були зрілими. Сімейні стосунки легше будувати, коли люди самодостатні, коли жінка має свої жіночі справи і неущербна, а чоловік займається своєю справою і теж щасливий. Сімейні психологи досліджують, що коли в нещасливої людини з'являється кохана людина, то остання тільки підкреслює її нещастя. А щасливій людині – подвоює щастя. Тому протилежна стать проблеми не вирішує. Щасливим можна зробити себе самому, а друга половинка тільки підсилить цей стан, збагатить його, розповідає священник.

Коли чоловік реалізується як лідер, захисник, забезпечувач сім'ї, то відчуває себе мужчиною. І для нього найкраща нагорода – якщо вдома чекає любляча дружина. Жіночі ж принципи інші: у неї має бути багато справ, але не на виснаження, а задля наповнення своєї жіночої природи для коханого чоловіка. І не повинно так бути, що жінка замучена вдома з дітьми, де надголодь, де нещастя і ще й чоловік проходить замучений… Ні, вона не повинна сидіти вдома, а мати подруг, місця свого наповнення, щоб бути квіткою для коханого. І коли заради жінки хочеться весь світ завоювати, це щастя для неї – відчувати себе такою.

Панотець зауважує, що чоловік слухає факти, сприймає інформацію, а жінка – будує стосунки. Коли приходить додому втомлений чоловік, потрібно помити його душу, нагодувати, а потім звернутися за розмовою. Жінка має виговорюватися своєму чоловікові. Цінно, коли чоловік для неї міцніший фізично і старший за віком. Тоді вона відчуває, що замужем: «Мудрий чоловік вміє емоції вислухати, а проблеми вирішити. Він здатний розрізнити, де емоції, а де проблеми. Немудрий починає вирішувати емоції. Вона не просила їх вирішувати. Слухай! Вона чогось злякалася, подружка наговорила, щось начиталася, щось їй здалося… Біля мужа жінка має відчути: все добре, зараз він вирішить мою проблему. Вона виговорилася, він вислухав, "перетравив" почуте й очима сказав, навіть не завжди треба словами: кохана, я є в тебе. Чоловік є покровителем, захисником. Кожна жінка про такого чоловіка мріє. Просто біда в тому, що мужчин цього не навчають, їх так не виховують. Якби такий мужчина з'явився на обрії, будь-яка бізнесвумен все покинула і побігла б за ним…»

Там, де чоловіків навчають, є розуміння, що якщо ти отримав Богом дану тобі дружину, ти зумів це розгледіти і правильно все робитимеш – любитимеш її, зігріватимеш, – то вона принесе тобі найбільше щастя. Коли це Богом даний тобі муж – ти будеш правильно його любити і де в чому виховувати.

«Щасливе сімейне і християнське життя – це мистецтво і наука. Бажаю вправлятися вам у цьому!» – підсумовує душпастир.

Олена МАЮК

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ

20 ЛІТ ТОМУ СПОЧИВ У БОЗІ ВЛАДИКА ЯКІВ (ПАНЧУК)

З нагоди цієї річниці упокоєння митрополита Луцького і Волинського Якова відбулися богослужіння та захід.

15 березня відправлено заупокійну літію на його могилі, що біля кафедрального собору Святої Трійці. Поминання очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл у співслужінні з місцевим духовенством, викладачами та студентами ВПБА.

У слові митрополит Михаїл зазначив, що владика Яків був одним із родоначальників нашої канонічної Церкви. Тому варто завжди пам'ятати про своїх фундаторів та продовжувати їхній шлях.

У Волинській православній богословській академії відбувся вечір пам'яті аскета і молитвенника. Своїми спогадами поділився керуючий нашою єпархією, який знав покійного владику з юних літ і був його учнем. «Не було б митрополита Якова – не було б Української Церкви», – переконаний владика Михаїл.

Також виступили канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор протоієрей Володимир Вакін, проректор з наукової роботи протоієрей Владислав Фульмес, декан богословського факультету протоієрей Ігор Скиба та гості з Тернопільщини: настоятель парафії у селі Лосятин, директор музею ім. Митрополита Якова протоієрей Василь Хоміцький та протоієрей Володимир Панчук. Ведуча – викладач кафедри гуманітарних та практичних дисциплін Наталія Волочай. Потому присутні переглянули фільм «Богом обраний» (автор Андрій Гнатюк), архівні фотоспогади та ознайомилися з музейними експонатами.

Наступного дня, 16 березня, у день упокоєння, митрополит Михаїл у співслужінні духовенства собору очолив панахиду на могилі подвижника.

Владика Яків (у миру Іван Дмитрович Панчук) народився 5 жовтня 1931 року в Лосятині поблизу Почаєва. Сім'я Панчуків була великою: майбутній владика мав трьох братів та дві сестри. Це була побожна українська родина.

Особливо яскравий відбиток на дитячу душу наклала велична святиня – Успенська Почаївська лавра, неподалік якої знаходиться Лосятин. Тож після закінчення школи навчався в Ленінградській семінарії, потому в духовній академії.

Тоді, у розпалі хрущовських гонінь, влада масово закривала храми й монастирі. Але, незважаючи на переслідування монахів Почаївської лаври, брат Яків із багажем богословських знань повертається до неї. З 1966 по 1974 рр. він виконує тут різні послухи – бібліотекар, уставник, регент, благочинний. За ревну службу в 1969 р. возведений у сан ігумена. Згодом став намісником лаври у сані архімандрита. Багато доброго зробив владика, керуючи цією обителлю: впорядкував уставне добове богослужіння, запровадив внутрішні правила, створив великий святковий хор, здійснив реставраційні роботи соборів, монастирських корпусів, чого не було протягом шістдесяти років, провів опалення. А головне – вважав Почаївську лавру українською і гуртував довкола себе священників із проукраїнською позицією. Зрозуміло, це зовсім не сподобалося радянській владі, яка поставила ультиматум: «Якова звільнити», тож був змушений був піти з лаври.

Лише з перетворенням Українського екзархату РПЦ в Українську православну церкву із правами самоуправління 24 листопада 1990 р. Священний синод УПЦ обрав о. Якова єпископом Почаївським. Повернувся до рідної обителі як єпископ і намісник наприкінці 1991 року. А в травні 1992-го підбурені російськими агентами заколотники влаштували йому друге вигнання. Владика Яків розумів, що витіснили його з лаври саме за проукраїнську позицію: «Оскільки вони знали, що я їх схиляв, що в Україні мусить бути Українська Церква, вони все влаштували мені… Але прийде час і вони зрозуміють, що Українська Церква повинна бути, має право бути. Українська Церква – це та Церква, яку благословив Бог українському народові».

Після «Харківського собору» 1992 р., на якому єпископи відреклися своїх підписів під рішенням Помісного Собору 1991 р. щодо проголошення автокефалії, владика Яків залишився із Предстоятелем – Митрополитом Філаретом, і так стало можливим створення Київського патріархату.

За заслуги перед Церквою в 1993 р. преосвященного піднесено до сану архієпископа. З 12 квітня 1995 р. до смерті керував Волинською єпархією (з листопада 1995-го – як митрополит Луцький і Волинський), був постійним членом Священного синоду УПЦ КП. За заслуги перед Церквою нагороджений орденами Христа Спасителя та Святого рівноапостольного князя Володимира I і II ступенів. Також мав нагороди Єрусалимського і Румунського патріархатів.

Владика Яків за свого земного життя встиг зробити чимало богоугодних справ і для Церкви, і для держави, і для багатьох людей.

Помер 16 березня 2004 року після важкої недуги у клініці «Феофанія».

Оксана КАРНКОВСЬКА

РОЗДУМИ

ДУХОВНА ВЕСНА

Так називають час перебування у пості. Адже віряни оздоровлюють душу й тіло розумними обмеженнями і свідомою боротьбою зі спокусами, наближаючи себе якомога ближче до Божих істин.

Якщо хтось скаже вам про важкий період постування і мрію якнайшвидше його завершити, аби приступити до звичної кухні та розваг, – знайте, що ця людина не усвідомила сутності зцілення для свого єства. У справжнього християнина завершення Великого посту асоціюється з великою радістю події, що дала нам можливість вічного життя через воскресіння душі. А її (душу) потрібно гідно готувати до такого свята. Адже коли ми збираємося відвідати значиму публічну вечірку, то готуємося заздалегідь, дбаючи не тільки про зовнішній вигляд, а й про настрій, який несемо. Якщо поспішаємо на ювілей до родичів під час посту, особливо у Страсний тиждень, то варто задуматися, чи слід узагалі святкувати його в цей період? Добре б відкласти його на пізніший термін і тоді влитися у загальний радісний настрій суспільства.

Наші предки-християни з повагою ставилися до постів, усвідомлювали важливість стримування від спокус. Навіть вирішення якогось конфлікту із ближніми відкладали на потім, і, зрештою, в дні Воскресіння зовсім забували про ті гострі проблеми. Отже, піст несе лікувальні властивості в наші душі, вчить стримувати не тільки себе, а й прощати винуватцям.

Але знаємо тепер таких «постувальників», що знаходять безліч «об'їздів» правил. Адже навіть споживаючи пісну їжу, можна впасти у черевоугодництво, пожираючи екзотичні фрукти й делікатесні морепродукти в необмеженій кількості. Уявіть собі поїдання ложками червоної та чорної ікри або надмірне вживання жирних осетрових видів риби.

Масові гуляння, концерти, розваги, танці теж не вписуються у зміст Великого посту. Якщо енергійним людям нема куди подіти молодечу енергію, то можна зайнятися суспільно корисною справою, котра вимагає фізичних зусиль. Як правило, цей період припадає на весняно-польові роботи, прибирання чи ремонт оселі, в яку має навідатися радісне свято Воскресіння. Українці в цей час білили хати, наводили порядок на подвір'ях, облаштовували побут.

А як же бути ресторанам, концертним та іншим розважальним установам? Мабуть, тільки у нас ресторан асоціюється із веселими забавами, застільними піснями і хмелем у голові. У цивілізованих країнах прийнято просто вечеряти в таких закладах, вести спокійні розмови, слухати в концертних залах класичні та духовні мистецькі твори. Своєрідний постовий «фільтр» дає можливість людям ще глибше відчути важливість передбачуваної події та зовсім не викликає протиріч і невдоволення.

Предки навіть стелили в різних кімнатах чоловікові та дружині, адже стримання розповсюджується й на «плотські втіхи». Однак це має бути рішенням двох. Стримання часто позитивно впливає на стосунки, бо відмова від тілесних любощів наповнює духовністю взаємини в парі.

Якщо раніше ви могли дозволити собі багато часу проводити в інтернеті, за розвагами або переглядом новин, під час посту рекомендується обмежити ці заняття, щоб дати більше місця Богові. Люди ж зараз фанатично прив'язані до ґаджетів і не уявляють, чим можна наповнити своє дозвілля без них. Порадимо читати в інтернеті статті на духовні теми, зокрема, сайт нашої єпархії.

За багато століть Християнства церковні настанови посту переплелися з народними кулінарними традиціями, обрядовою культурою та звичаями. Кожен регіон мав своє пісне меню. Уже в козацьку добу традиція постування міцно укріпилася в українській культурі, ба навіть з'явилася певна впертість українців у дотриманні постів, які тривали 8–9 місяців на рік. При цьому існували пом'якшення в постуванні дітям, вагітним, хворим, подорожуючим тощо. Піст передбачав посилення молитви, звершення покаяння, милостині й інших добрих справ, а також відмову від розваг. Тому за народним звичаєм у періоди посту припиняли святкувати весілля та різні види веселощів.

Жити під час посту думкою-мрією про «розговіння» не варто. Світлий празник прийде до кожного вірянина як логічне продовження святості духу і щирої молитви духовної весни на шляху до заслуженого Царства Небесного.

Віталій КЛІМЧУК

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

ЯКЩО ДІАГНОСТУВАЛИ ВАЖКУ, НЕВИЛІКОВНУ ХВОРОБУ

Господь, дозволяючи недузі торкнутися нашого тіла, ніби спонукає задуматися про сенс нашого життя, його тимчасовість. Як говорить святитель Йоан Золотоустий, Бог хоче навчити нас не прив'язуватись до світу, не ставити його за ціль свого життя. «Для того Він призначив тут скорботи і труди, а все приємне та радісне зробив скороминучим», – пише святий.

Найперше завдання людини – берегти свою душу від хвороб, тобто гріхів і смерті. Щодо тіла, то його немочі та й сама смерть не можуть позбавити нас вічного життя. Звісно, це не означає, що Церква закликає не лікуватися чи не звертатися по допомогу до лікарів. Христос, щоби зменшити страждання людей, звершуючи Своє земне служіння, багатьох зціляв. Заповідає це робити і учням Своїм. «Хворих виліковуйте, прокажених очищайте», – говориться у Євангелії від Матфея.

Тому коли християнин, використовуючи досягнення науки, надає медичну допомогу своєму ближньому, то він теж виконує цю заповідь Христа. Коли ж, щоб досягнути бажаного результату, застосовує практики, ворожі Богові, то, звичайно, потрібно від такого лікування відмовитись. На жаль, деякі православні так прагнуть тілесного здоров'я, що готові й душу свою віддати за нього. Звертаються до ворожбитів, знахарів, екстрасенсів тощо, аби будь-якою ціною досягнути тимчасового, готові й Бога не знати, тільки щоб позбутися якихось болещів.

На поставлене запитання лаконічно відповідає апостол Яків у своєму соборному посланні: «Як хтось між вами хворіє, хай покличе церковних пресвітерів [священників] і хай помоляться над ним, помазавши його оливою в ім'я Господнє. І молитва віри спасе хворого, і Господь підійме його, а коли він учинив був гріхи, вони йому простяться».

Важливо не впадати у відчай, не опускати рук, а посилити молитви у храмі та вдома. Не сприймати недугу як прокляття Боже, а як тимчасово допущене Ним випробування для нашої ж користі. Частіше очищати сумління у таїнстві Покаяння, з'єднуватися з Христом у Причасті та, безперечно, покладаючи надію на Бога, звертатися до лікарів тіла.

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт *pravoslaviavolyni.org.ua* – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України

Ідентифікатор Медіа R30-02196. Рішення Нацради № 1754 від 11.12.2023 р
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligraftip_lutsk@ukr.net
Зам. №1103 Наклад 1020 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ
43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsystoriia@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт – *pravoslaviavolyni.org.ua* *info@pravoslaviavolyni.org.ua*
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО. *pres-sluzhba@ukr.net*
Газета «Волинські єпархіальні відомості». *hazeta.vyev@gmail.com*
Телестудія «Собор» – головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. *blago@ukr.net*
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 *kljuchi@ukr.net*

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, *garasd100@gmail.com*

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЄПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10